

Altı Şapkalı Düşünme Tekniği

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

- Altı şapkalı düşünme tekniği, çocukların yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirmek için sıklıkla kullanılan tekniklerden biridir.
- Bir iletişim ve akıl yürütme aracıdır.
- Amacı, bireylere nasıl yaratıcı olabilecekleri ve yeni fikirler üretebilecekleri öğretilir.
- Bu tekniğin temelinde, düşünceleri simgeleyen altı farklı renkteki şapkaları takarak fikirlerin ortaya konulması ve yaratıcılığın geliştirilmesi yatmaktadır.

Altı Şapkalı Düşünme

Mavi Şapka - Süreçler

Beyaz Şapka - Gerçekler

Kırmızı Şapka - Duygular

Yeşil Şapka - Yaratıcılık

Sarı Şapka - Faydalar

Siyah Şapka - Uyarılar

Şapkalar ve İşlevleri

BEYAZ ŞAPKA

- Tarafsız ve objektiftir.
- Bu Şapka ile bilinenden yola çıkılır.
- Elde olan bilgiler de ne varsa sadece onlara göre konuŐulup yorum yapılır.
- Eksik olan bilginin olup olmadığı araŐtırılır.
- Şu sorular sorulabilir:
 - Elimizde ne var?
 - Var olan bilgiler nelerdir?
 - Daha hangi bilgiler gerekiyor?
 - Eksik bilgiler nelerdir?
 - Gerekli bilgiler nasıl elde edilir?
 - Ne tür sorular sorulmalıdır?

KIRMIZI ŞAPKA

- Duygusal bir bakış açısı verir.
- Kırmızı Şapka takıldığında, hiçbir açıklama yapılmadan sezgiler ve duygular söylenebilir.
- Korku, fke, nefret, Őüphe, coőku, hırs, ihtiőam, kıskançlık ya da sevgi gibi duyguları görünür kılar.
- Şu soru sorulabilir:
 - Sana ne hissettirdi?

SİYAH ŞAPKA

- Olumsuz, kötümser ve karamsardır.
- Bir şeyin neden yapılmayacağını ortaya koyar.
- En sık kullanılan şapkadır.
- Olaylara eleştirel bir bakış açısı ile bakmayı sağlayıp, tehlikelere dikkat çeker.
- Zararlı şeyler yapılmasına engel olur.
- Riskleri ve bir şeyin neden işe yaramayabileceğini gösterir.
- Şu soru sorulabilir:
 - En kötü ihtimalle ne olabilir?

SARI ŞAPKA

- GüneŐ gibi aydınlık, iyimser, umutlu ve olumlu düşünme ile ilgilidir.
- Sarı Şapka iyimser bakıŐla değerli ve yararlı olan fikirleri arayıp ve araŐtırır.
- UlaŐtıęı değerli ve yararlı Şeyler için mantıklı destekler sağlamaya çalıŐır.
- Bu düşünce yapıcı ve üreticidir.
- Somut teklifler ve öneriler çıkar.
- Şu sorular sorulabilir:
 - Bunun faydası nedir?
 - Bu durumun olumlu yönleri nelerdir?

YEŞİL ŞAPKA

- Yeşil bereket ve verimli büyüme demektir.
- Yaratıcılık ve farklı, özgün, orijinal yeni fikirlerle alakalıdır.
- Yeşil renk, büyümenin, enerjinin ve yaşamın simgesi olan bitkileri çağırır.
- Yeşil şapka enerji şapkasıdır.
- Yeni görüş ve seçenekler ortaya konulabilir.
- Ortaya atılan bir fikre ilişkin değişiklikler önerilebilir.
- Bu şapka öğrencilerin yaratıcı düşünmesine yöneliktir.
- Renkler somutlaştırılınca daha etkili öğrenme gerçekleştirilebilir.
- Şu sorular sorulabilir:
 - Daha başka ne olabilir?
 - Bu sorun değişik yollarla nasıl çözümlenebilir?

MAVİ ŞAPKA

- Mavi serinkanlılığı temsil eder.
- Mavi Őapkadan önceki Őapkalardaki cevapları düşünür.
- Düşünme sürecinin düzenlenmesi ve kontrolü ile uğraşır.
- Olaya keşkelerden uzak, iyimser, objektif bakarak düşünce sürecini değerlendirmek amacıyla kullanılmaktadır.
- Her zaman en son takılıp durum analiz edilerek bir sonuca varılır.
- Şu sorular sorulabilir:
 - Hangi karara vardın?
 - Ne düşünüyorsun?
 - Bundan sonra ne yapmalıyız?
 - Şu ana kadar neler başardık?

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

- Öğretmenlerin ve ebeveynlerin bu tekniği kullanacakları zaman ilgi çekici konular seçmeleri önerilir.
- Düşünme sürecine farklılık getiren bu teknik, düşünmenin belli bir sistemde gerçekleşmesine yardımcı olmaktadır.
- Zaman kaybını önleyerek çocukların ortak bir dil kullanmasını sağlamaktadır.

- **Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin Bize Getirdiği Yenilikler :**
- Düşünen takımların, düşünce sistemlerini altı değişik renkteki şapka altında toplayarak, takım düşünmesini daha olumlu bir şekilde oluşturulması ve yönlendirilmesi.
- **Sonuç Olarak ;**
- Düşünmenin en büyük düşmanı karmaşıklıktır, zira karmaşıklık karışıklığa yol açar. Berrak ve sade olduğunda düşünme daha zevkli ve daha etkili bir hale gelir.